

Organizacijsko vodenje
UPEŠ

Dr. Bogdan Lipičnik

Organizacija kot sistem in njene sestavine

Dr. Bogdan Lipičnik

Howthorne študije (1937)

Kako slabe delovne razmere (ropot, Svetloba, prah, umazanost, itd.) vplivajo na produktivnost delavcev?

Rezultati Hawthorne eksperimentov

- spreminjanje delovnih razmer ne vpliva na produktivnost - vedno raste
- neznani faktorji vplivajo na produktivnost
- posnetke, fotografije, filme in drug material deponirajo

Rezultati Hawthorne eksperimentov

- Elton Mayo - čez 2 leti ponovno pregleda material
- Pogoji dela so drugačni, čeprav so mislili, da so enaki
- Pozabili so narediti organizacijsko strukturo
- Odkrije naravno (neformalno) organizacijo

Aughinish Alkan (1992)

V Alkanu prej

- ❖ 7 nivojska organizacijska struktura
- ❖ Nadzorni management
- ❖ Tekmovalna kultura
- ❖ Posameznikove naloge
- ❖ Oni in mi

V Alkanu sedaj

- 3 nivojska organizacijska struktura
- Priložnostno vodenje
- Sodelovalna kultura
- Samoupravni delovni team
- Mi

Ukrepi v Alkanu

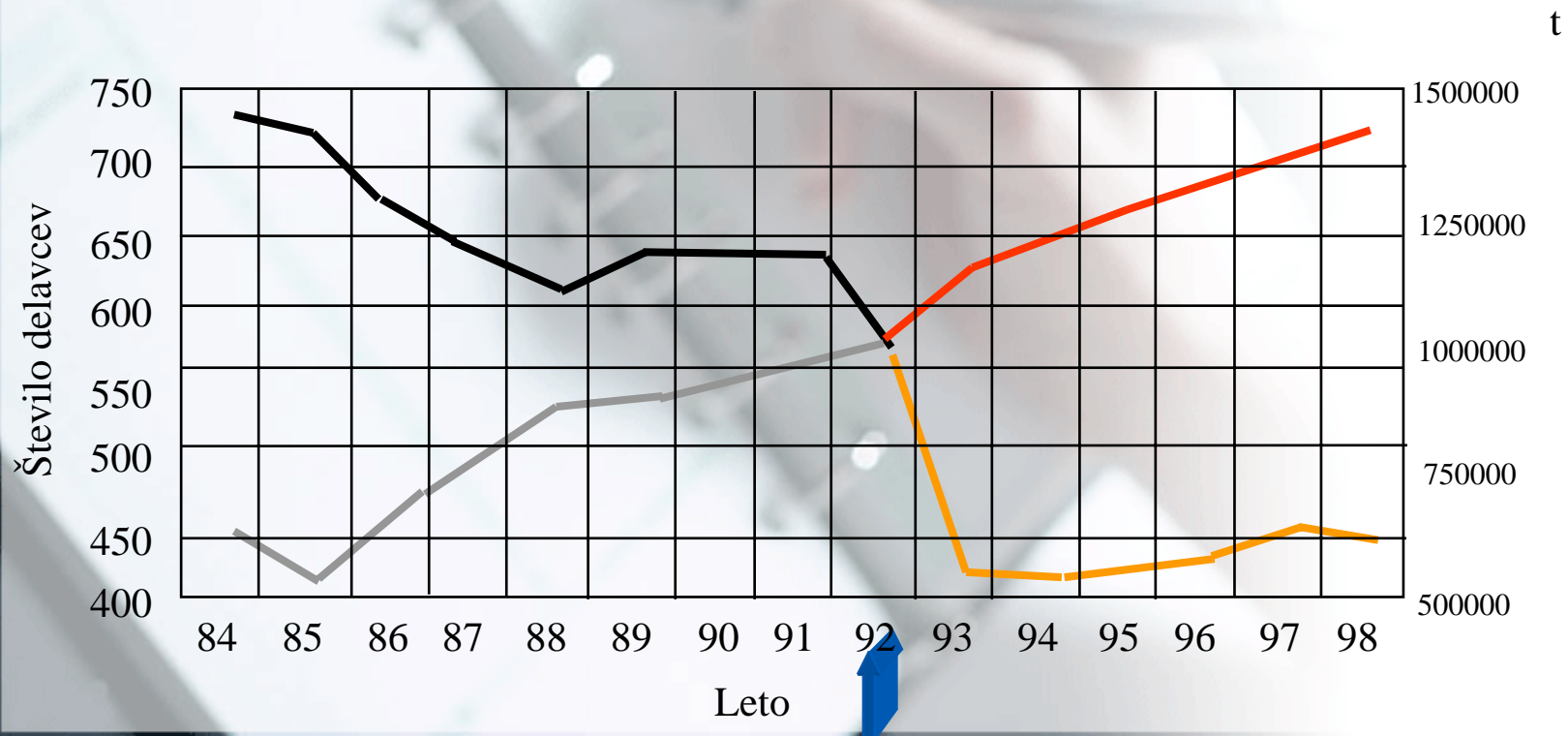
PREJ

- 7 nivojska organizacijska struktura
- Nadzorni management
- Tekmovalna kultura
- Posameznikove naloge
- Oni in mi

SEDAJ

- 3 nivojska organizacijska struktura
- Priložnostno vodenje
- Sodelovalna kultura
- Samoupravni delovni team
- Mi

Rezultati ukrepov v Alkanu

Neprestane naloge v Alkanu

- Izobraževanje - učeča se organizacija
- Ustvarjanje organizacijske klime
- Ugotavljanje uspešnosti
- Širjenje informacij

Pojem organizacije

- *Organizacija kot sistem*
  - *organizacija je človeška tvorba*
  - *organizacija je teleološki sistem*
  - *organizacija je sestavina naravnih ali tehničnih elementov*
  - *obvezna sestavina organizacije je človek*
  - *organizacija ustvarja svoje cilje z dinamiko*
  - *organizacija se obnaša po vsiljenih principih (pravilih)*
- *organizacija kot proces ustvarjanja organizacijskega sistema*
- *Organizacija kot aktivnost organiziranja*
- *Organizacija kot konkretna organizacijska oblika*
- *Organizacija kot kvalitativna lastnost družbenih pojavov*
- *Organizacija kot znanstvena disciplina*

Vrste organizacij

- ***Glede na cilje, ki jih imajo člani v organizaciji:***
  - ✉ *podjetja (delovne organizacije)*
  - ✉ *družbene (neprofitne) organizacije*
  - ✉ *društva*
- ***Glede na strukturo notranjih odnosov ločimo:***
  - ✉ *centralizirane in decentralizirane organizacije*
  - ✉ *demokratske in avtokratske organizacije*
  - ✉ *prisilne in prostovoljne organizacije*
  - ✉ *visoke in nizke organizacije*
- ***Glede na število članov v organizaciji ločimo:***
  - ✉ *majhne (do 100 zaposlenih)*
  - ✉ *srednje (nad 100 do 1000 zaposlenih)*
  - ✉ *velike (nad 1000 zaposlenih)*

Vrste organizacij

- ***Glede na družbeno priznanost ločimo:***
  - ☒ *legalne organizacije*
  - ☒ *nelegalne organizacije*
- ***Glede na formaliziranost organizacije ločimo:***
  - ☒ *formalne organizacije*
  - ☒ *neformalne organizacije*
- ***Glede na spoštovanje pravil formalne organizacije ločimo:***
  - ☒ *mehanske organizacije*
  - ☒ *organske organizacije*
- ***Glede na vzorec nastajanja ločimo:***
  - ☒ *shematske organizacije*
  - ☒ *individualne organizacije*
- ***Če opazujemo aktivnost članstva ločimo:***
  - ☒ *aktivne organizacije*
  - ☒ *pasivne organizacije*

Pogosti organizacijski miselni model

